

● **Mérlegen**

A bírói alkalmasság

● **MTI Press**
Az állampolgár bizton-ságérzetét, a társadalom védelmét és fejlődését szolgáló államgép-pezet iránti bizalom fontos talpköve az igazságszolgáltatás. Ennek egyik meghatározó eleme a bíró.

● **Mi garantálja, hogy a jövőben minden szempontból megfelelő bírókkal találkozunk majd az igazságot kereső állampolgár? Mű kell nekünk, mint lehetséges ügyfeleknek tudunk a bírókkal szembeni követelményekről?** – kérdeztük dr. Konkoly Csabát, az Igazságügyi Minisztérium helyettes államtitkárát.

– A mai jogszabályok lehetővé teszik, hogy két év joggyakorlat és szakvizsga után azonnal meghatározatlan időre kinevezzenek valakit bírónak. A törvényjavaslatunk szerint ez alaposan megváltozik: csak 3 éves gyakorlat és szakvizsga birtokában, további egy évi kötelező titkári munka után, pályázattal lehet majd bírói státuszba kerülni. De, ezen túlmenően meghatározott személyiség jegyekkel is rendelkeznie kell annak, aki e hivatást választja. Meg kell felelnie azon a pályalkalmassági vizsgán, ahol a pszichológiai módszereket is alkalmazva döntenek el, hogy a pályázó jellege, személyiségjegyei alapján eleget tud-e tenni a bírói kötelezettségeinek – tájékoztatott a helyettes államtitkár.

● **Mindezek után, aki beülhet a bírói székbe, már élete végéig ott is maradhat?**

– Nem, az első kinevezés csupán 3 évre szól! Ezután értékelik a bíró rátermettségét és eldölik, hogy megkaphatja-e a határozatlan időre szóló kinevezését. Lehet, hogy ekkor maga a jelölt dönt úgy, hogy más területen kíván dolgozni, de az is megeshet, kifejezetten azt ajánlják neki. A bírói munka még kétszer kerül, hat-hat év elteltével értékelésre.

● **A hatvétenkénti értéke-**

lés során milyen tényezőket vesznek majd szemügyre?

– Többek között fontos jelző az, hogy hány-szor és miért helyezték hatályon kívül a bíró ítéletét! Az is sokat mond el, hogy mennyire képes az ésszerűség határain belül elintézni az ügyeket. Lényeges tényező, hogy az eljárás során mennyire tanúsít tisztességes és pártatlan magatartást az ügyféllel szemben. Nem mellékes körülmény az sem, hogy a bíró miként használja ki a tárgyalásokra szánt időt! Mint ahogy az sem kerülheti el a „vizsgáztatók” figyelmét, hogy hivatali tevékenysége és a magánélete mennyire erősíti, vagy éppen gyöngíti az igazságszolgáltatás iránti bizalmat.

● **Ehhez a magasfokú követelményrendszerhez biztosítja-e majd a törvény a megfelelő feltételeket?**

– Igen, a törvénytervezetben ez is megfogalmazást nyer. Így a megfelelő fizetésről, előmeneteli lehetőségekről is paragrafusok szólnak. A javaslat szerint a kezdő bírói fizetés 160 ezer forint lesz és ez kiegészülhet a különféle jogon és formában járó pótlékokkal, az előmenetel utáni, kötelező bérnövekedésekkel. Ez párosul majd a méltó munkahelyi feltételekkel, az igazságszolgáltatást gyorsító, jobbá és olcsóbbá tevő eszközrendszerrel. Mindennek azt kell szolgálnia, hogy még a gyanú árnyéka se vetődhesen a bíróra a hivatása gyakorlása során!

● **Nem jelenti-e mindez azt, hogy a bíró „karanténba” kerül a civil területen? A munkaidőn túl talán nem is vállalhat semmiféle megbízást, munkát?**

– Erről szó sincs! Sőt, a törvényjavaslatban szerepel az, hogy tudományos, művészeti, oktatói tevékenységet tiszteletdíj ellenében is vállalhat, ha az nem sérti, hátráltatja a bírói munkáját. Ha felkéri, akár egy kuratóriumi tagságot is elfogadhat.

Maris János

● **Roxane: Gryllus Dorka főiskolai hallgató**

„A szerelem, az úgy jön”

„Akkor nem tudnék kimenni a színpadra több ezer ember elé.” (Fotó: Karnok Csaba)

Roxane-nak hívják. Igazi neve Robin Magdolna. Szerfőlött negédes. Árva... és még hajadon az édes. Cyranónak unokahúga. Az előbbi mondatokat a szabadéri nyitóelőadásának darabjából, Edmond Rostand Cyrano de Bergerac című drámájából idéztem. Alább a Roxane-t megszemélyesítő Gryllus Dorka vall vitaminokról, göröcsökről és Szegedről.

● **Néhány héttel ezelőtt járt Szegeden a Csinibaba című film két főiskolás szereplője, a másodikos Tóth Anita és az őn osztálytársa, Németh Kristóf. Utóbbi elmondta, hogy osztályfőnökének, Benedek Miklósnak nem tett szert a Csinibaba. Önnek mit mondott az osztályfőnök az első filmjére, az Érzékek iskolájára?**

– Miután megnézte a filmet, megbeszélte, hogy mi tetszett és mi nem tetszett benne, mit csináltam jól, s mit rontottam el.

● **Milyen hangnemben folyt ez a beszélgetés? Kéményen kritizálta a tanár úr?**

– Nem. A beszélgetéseink inkább építő jellegűek, sem-

mint kritikusak. Benedek Miklós a hibáinkra hívja fel a figyelmet.

● **Az első filmfőszerep után megkapta az első szabadéri színházi főszerepet. Erre hogyan készül?**

– Igazából nem tudom, hogyan kell rá készülni. Néhány nappal ezelőtt hazamentem Budapestre egy fél órára, hoztam egy téli kabátot, mert azt mondták, hidegek lesznek az éjszakák, amikor próbálunk. Emellett minden reggel beszédem a vitaminokat.

● **Roxane ott volt a szereplői között?**

– Nem. De egyébként sincsenek szerepálmaim. Amikor közölték velem, hogy én játszom Roxane-t, nagyon boldog voltam.

● **Rostand drámájában, a szerelmi vallomásban a tejhabra vágó Roxane csak rántott levest kap csinos, de buta szerelmétől, Christiantól. Ön mekkora jelentőséget tulajdonít magánéletében a külsőnek, illetve a belbecsnek?**

– Nem tudom.

● **Mi alapján választja ki például a szereleit?**

– Nem tudom. A szerelem, az úgy jön. Persze, ami-

kor jön egy ilyen szerep, akkor az ember elkezd keresgetni magában ezeket a tulajdonságokat. S hát biztosan bennem is van ezekből, s nagyon remélem, hogy megtalálom őket.

● **Azt a pletykát hallottam, hogy most Németh Kristóf a szerelme.**

– Már nem. Ettől függetlenül eljön az előadásra, és megnéz.

● **A színésznőket illik férfitársairól kérdezni. Hogyan jön ki a fiúkkal, a szerelmi háromszög másik két tagjával, Cserhalmi Györggyel és Bertók Lajossal?**

– Megpróbáltam minél kevesebbet képzelődni. Tudja, ha egy színész kap egy klasszikus, úgymond álomfeladatot, akkor hajlamos többnek képzelni, mint egy szerep, holott az ugyanolyan szerep, mint bármi más. Ha én most elkezdnenék azzal foglalkozni, hogy Roxane-t játszom harmadéves főiskolásként a szegedi szabadtéri

színpadon, s ez kicsoda nagy dolog, akkor másodpercek alatt úgy begöröcsölnek, hogy nem tudnék kimenni a színpadra több ezer ember elé.

● **Mit vár a bemutatótól, illetve saját magától?**

– Van még néhány nap, s tudom, hogy több dolgot meg kell oldanom, ami még nem stimmel. Nagyon remélem, hogy ez sikerülni fog, s július 18-án éjfélkor boldog leszek.

● **Mivel tölti az idejét, ha nem játszik és nem próbál?**

– Hála Istennek Budapest nem nagyon fordul elő, hogy ne próbálnék. Ha viszont nem próbálok, akkor barátaimmal és a családommal töltöm az időt, vagy elmegyek tornázni. Ha arra gondol, hogy van-e valamilyen hobbim, elmondhatom, nincs. Nem járok például horgászni.

● **És mit csinál Szegeden a próbák szünetében?**

– Imádom ezt a várost! Egyszerűen fantasztikus! Volt már szabadnapom, amikor felutazhattam volna Budapestre, de nem tettem. Amióta itt vagyok, egyszerűen nem fel, mert dolgom volt, de rohantam is vissza.

Szabó C. Szilárd

● **Betyárnapok**

● **Debrecen (MTI)**

Több ezer hazai és külföldi vendéget várnak az immár IV. alkalommal tartandó országos kishortobágyi betyárnapokra és népműzeti vásárra, amelyet július 25. és 27. között rendez meg a Bistey és Társa Kft. Hétfőn Debrecenben sajtótájékoztatót mondtak el, hogy a rendezvény, amely családi vállalkozásból mára országos idegenforgalmi eseményé nőtte ki magát, csikósbemutatóval, leányrablással, sörivőversennyel, lovas tőrszattal, díjugratóversennyel, pusztabállal, slambucfőzőversennyel fogadja az érdeklődőket; a folklórműsorokon fellép a balmazújvárosi 48-as népdalkör kórusa. Az ugyancsak balmazújvárosi hagyományörző csoport előadja a németfalusi lakodalmast, énekelnek az egyekiek és a debreceni nyugdíjas pedagógusok kórusának tagjai. A „Pusztaszépét” 26-án este választják meg a bálon. Vasárnap este a rendezvényt tüzijáték zárja.

● **„Vállalkozó” elítéltek**

● **Eger (MTI)**

Tíz elítelt tett eredményes szóbeli és írásbeli vizsgát a Heves Megyei Büntetés-végrehajtási Intézetben, miután 80 órán keresztül tanulta a vállalkozóvá váláshoz szükséges számviteli, adózási és jogi alapismereteket. Az intézményben szervezett tanfolyamról Mező László büntetés-végrehajtási alezredes, a börtön parancsnoka sajtótájékoztatót számolt be hétfőn, Egerben. Elmondta, hogy az igazságügyi és a munkaügyi tárca segítségével, az Észak-magyarországi Regionális Munkaerő-fejlesztési és Átképző Központ szakmai támogatásával beindított tanfolyamra tizenötfogvatartott jelentkezett, s közülük az előzetes válogatás alkalmával tizen felelték meg a követelményeknek.

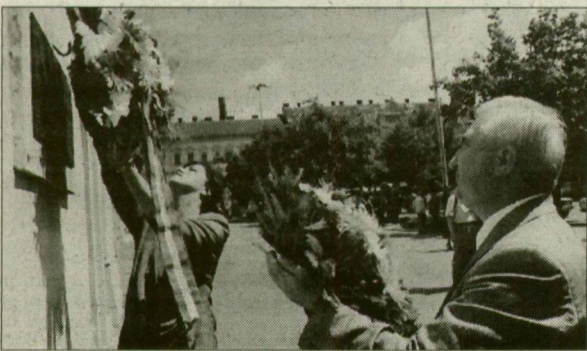
● **Forte-részvények**

● **Vác (MTI)**

Indul július 21-től a váci Forte Fotokémia Részvénytársaság részvényeinek kárpótlási jegyért történő cseréje. A nyilvános forgalomba hozatal keretében 2 darab 1000 forint címletű kárpótlási jegyért 5 darab 1000 forint névű Forte-részvényt lehet jegyezni a Postabank Értékpapírforgalmazási és Befektetési Rt.-nél és a kijelölt Postabank-fiókokban. Az ÁPV Rt. a Forte jegyzett tőkéjének 45,6 százalékát (491 millió 179 ezer forint értékben) ajánlja fel alanyi kárpótlottnak, a dolgozóknak és az egyéb jegyzőknek.

A felajánlott részvényekből 291 millió 179 ezer forint értékű részvényt elküldöztettek a társaság munkavállalói számára: 2 millió forint értékű részvény jegyzésénél pedig az alanyi kárpótlókat élveznek allokációs előnyt. A jegyzés két héten keresztül tart, de túljegyzés esetén három nap után lezárható. Az egyéb jegyzőknek a kárpótlási jegyet a jegyzéskor letétbe kell helyezni. A részvényeket szeptember 1-jétől lehet átvenni a jegyzés helyén, ekkor kell fizetniük a társaság munkavállalóinak és az alanyi kárpótlottnak.

Koszorúzás a Zsótér-háznál

Elhelyezik a megemlékezés koszorúit. (Fotó: Gyenes Kálmán)

Dr. Ványai Éva alpolgármester és a szegedi román kisebbségi önkormányzat elnökhelyettese, dr. Petrusán György, koszorút helyeztek el a Zsótér-ház falán lévő, a román-magyar megbékélést hirdető emléktáblán.

Az 1848-49-es magyar szabadságharc idején, pontosabban 1849. július 14-én Szegeden írta alá Kossuth Lajos és Nicolae Balcescu, a két Duna menti nép megbékélési szerződését. Az országgyűlés tizennégy nappal

utána, július 28-án elfogadta a magyarországi kisebbségek jogairól szóló törvénytervezetet. A forradalom bukása után azonban semmiféle nyilatkozatot nem tett a rendeletet és minden jogot elvettek a nemzetiségektől. A forradalmi demokráta és történész, Balcescu, a dualizmus idején elhagyta Szegedet. Előbb Erdélybe, majd Franciaországba és végül Olaszországba menekült az osztrák hatalom megtorlása elől.

K. T.

● **Budapest (MTI)**

Több mint 3100 hazai önkormányzat döntött többsége 1996-ban, csakúgy, mint az azt megelőző évben, törvényesen működött – derül ki abból a BM által készített összegzésből, amely az önkormányzatok 1996. évi működésének törvényességi helyzetét taglalja. Az összegzés szerint az önkormányzatok mintegy 33 ezer rendeletet és 315 ezer határozatot hoztak az elmúlt esztendőben.

A kimutatásból kiderül: a megyei közigazgatási hivatalok 1321 rendeletet, 2118 határozatot találtak törvénytörőnek. Felvetéseik döntő

Önkormányzatok törvényességi helyzetéről

többségét az önkormányzatok elfogadták, s csak 32 rendelet és 71 határozat esetében nem szüntették meg a törvénytörést.

A legtöbb rendelet (3770) és határozat (33 ezer) Borsod megyében született, ugyancsak oda koncentráldott az összes mulasztásos törvénytörés 26 százaléka (516). A legkevesebb rendeletet Csongrád megyében (831), a legalacsonyabb számú határozatot pedig Komárom megyében (7368) alkoták.

Az egyre szűkebb lehetőségek mellett feszített gaz-

dálkodást folytató önkormányzatok közül kevés került csődhelyzetbe. Az intézmény-átstrukturizációk néhány önkormányzat megfelelő előkészítés nélkül, a kötelező egyeztetéseket mellőzve, a nyilvánosságot szinte kizárva döntött, megsértve ezzel az önkormányzatiság egyik legfontosabb alapelvét. A szűkös anyagi lehetőségek miatt több önkormányzat is figyelmen kívül hagyta a bevételek felhasználásáról szóló törvényeket. A közüzemi díjakról egyre több önkormányzat alkot rendeletet, ám esetenként

törvénytörő módon, adóként kívánták ezeket behajtani. Sok helyen nincs pontos kép az önkormányzati vagyongöről, így esetenként pillanatnyi érdekeknek megfelelő döntések születnek. A határozatok előkészítése nem mindig megfelelő, sok a bizonytalanság a munkáltatói jogkörökkel kapcsolatban. A jellemző jogsértések közé tartozik, hogy a testület hatáskört von el a jegyzőtől, illetve hogy a törvényes lehetőségeknél magasabb tiszteletdíjat állapít meg a tisztviselőknek. A mulasztásos törvénytörések egyik gyakori példája, hogy az önkormányzat a törvényi előírás ellenére sem döntött még a belső ellenőrzésről, és emiatt nem ritka a törvénytörő gazdálkodás.